

29.9.2026

Kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2026

HAKIJAN TIEDOT

Kunta: Karkkilan kaupunki

Kunnan yhteys henkilön tiedot:

- Nimi: Juha Jokitalo
- Nimike: kaupunginjohtaja
- Sähköpostiosoite: juha.jokitalo@karkkila.fi
- Puhelinnumero: 0400 643 384

HAKEMUKSEN TIEDOT

A. Haettava summa, euroa:

1 650 000 euroa

B. Mikäli kunta on saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025, niin sen käyttökohde:

Valtiovarainministeriö on 11.12.2025 (VN/24539/2025) myöntänyt Karkkilan kaupungille harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuodelle 2025 yhteensä 422 000 euroa (50 €/asukas). Harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta on myönnetty Karkkilan kaupungin taloudellisen tilanteen vuoksi talouden tasapainottamissuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin.

Karkkilan kaupungin vuoden 2025 tilinpäätös oli 8 888 773 euroa alijäämäinen. Tilikauden alijäämä muutti taseen edellisten tilikausien ali-/ylijäätymän 3 856 333 euroa alijäämäiseksi.

Talouden tasapainottamisen toimenpiteitä on toteutettu vuonna 2026 toimintaa sopeuttamalla, toiminnan uudelleen järjestelyillä ja yhteistyötoimintamenettelyn kautta toteutetuilla henkilöstön irtisanomisilla.

Sivistyksen toimialalla on vuoden 2026 aikana toteutettu useita henkilöstövähennyksiä, joiden täysimääräinen taloudellinen vaikutus kohdistuu vuoteen 2027. Vuonna 2026 on päädytty vähentämään henkilöstöä perusopetuksesta, varhaiskasvatuksesta, perhepäivähoidosta, tukipalveluista sekä ruokapalveluista. Vähennykset kohdistuvat kahteen luokanopettajan tehtävään, neljään lastenhoitajan

tehtävään, viiteen perhepäivähoitajan tehtävään, yhteen varhaiskasvatuksen ryhmäavustajan tehtävään sekä kahteen ravitsemus- ja laitostyöntekijän tehtävään. Osa ruokapalveluiden tehtävistä korvataan jatkossa palvelujen ostoilla.

Vuonna 2026 on talouden tasapainottamisen toimenpiteenä toteutettu tuloveroprosentin korottaminen 8,9 prosentista 9,1 prosenttiin. Tuloveroprosentin noston vaikutus on arvion mukaan n. 370 000 euroa.

Vuonna 2026 toteutettujen irtisanomisten ja henkilöstövähennysten kokonaisvaikutus vuoden 2027 henkilöstömenoihin on arviolta 565 000 euroa vuodessa sivukuluineen.

Näistä toimenpiteistä huolimatta, kaupungin talouden tilanne on edelleen huono ja tilanne edellyttää merkittävää talouden tasapainottamista tulevien vuosien osalta. Tätä tasapainotusta varten Karkkilan kaupunki on tilannut Finnish Consultig Group Oy:lta talouden sopeutusohjelman, joka valmistui syyskuussa.

Karkkilan kaupunginvaltuusto päättää 19.10.2026 palveluverkkoratkaisusta, jolla on keskeinen merkitys talouden tasapainottamiseksi. Palveluverkkopäätös ja päivitetty suunnitelmaluonnos muista tehtävistä sopeutustoimista toimitetaan ministeriöön viikolla 43.

C. Yksilöidyt talousvaikeudet, joihin haetaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta sekä perustelut, jotka osoittavat em. vaikeudet poikkeuksellisiksi tai tilapäisiksi. Lisäksi yksilöitynä talousvaikutusten ajankohta ja euromääräinen vaikutus kunnan talouteen.

1. Kokonaistalouden alijäämä

Karkkilan kaupungin taloustilanne on haastava. Kaupungin menot ovat olleet tuloja suuremmat useamman vuoden ajan. Taloustilanteeseen vaikuttaa TE-uudistuksen tuomat rahoituksen ylittävät lisäkustannukset, valtakunnalliset palkkaratkaisut, inflaation kehitys sekä rahoituskulujen kasvu.

Karkkilan talouden kokonaistilannetta heikensi merkittävästi vuonna 2025 Helsingin hovioikeuden antama tuomio (S23/392) 5.2.2025, jolla hovioikeus kumosi käräjäoikeuden tuomion ja tuomitsi Karkkilan kaupungin suorittamaan vahingonkorvauksena Rudus Oy:lle 5 666 640 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen 18.5.2018 lukien. Kokonaisuudessaan Rudus Oy:lle vuonna 2025 maksettava summa oli noin 9,35 miljoonaa euroa.

Karkkilan kaupunki haki muutosta Helsingin hovioikeuden tuomioon. Korkein oikeus ei myöntänyt valituslupaa ja näin ollen hovioikeuden tuomio sai lainvoiman. Karkkilan kaupunki joutui nostamaan 10 miljoonan euron suuruisen lainan vahingonkorvauksen ja viivästyskoron maksamista varten.

Vahingonkorvaus ja viivästyskorko suoritettiin syksyllä 2025. Karkkilan kaupunki on päättänyt hakea asiasta tuomion purkua syksyn 2026 aikana.

Karkkilan kaupungin vuoden 2025 tilinpäätös oli 8 888 773 euroa alijäämäinen. Tilikauden alijäämä muutti taseen edellisten tilikausien ali-/ylijäätymän 3 856 333 euroa alijäämäiseksi.

Kaupungin vuoden 2026 muutettu talousarvio on noin 840 000 euroa ylijäämäinen, mutta tilinpäätösennuste näyttää syyskuussa 2026 noin 200 000 euroa alijäämää.

Suomen kuntaliiton tekemän veroennusteen mukaisesti vuoden 2026 verotulot toteutuvat alkuperäistä arviota noin 0,5 miljoonaa euroa pienempinä. Vuoden 2026 verotulojen kertymä vahvistaa päivitetyn veroennusteen tiedon. Veroennusteen mukaisesti myös vuosien 2027-2029 veroennuste on laskusuuntainen.

Ennakollisen valtionosuusrahoituksen laskennan mukaisesti Karkkilan kaupungin valtionosuusrahoitus pienenee vuodesta 2026 vuoteen 2027 noin 1,1 miljoonaa euroa.

2. Väestörakenteen vaikutukset talouteen

Talouden haasteiden kanssa samanaikaisesti Karkkilan kaupungin väestömäärä on vähentynyt, väki ikääntynyt ja syntyvyys romahtanut.

Karkkilan kaupunki toteutti vuosina 2024-2025 palvelurakenteen selvitystyön, jonka tavoitteena oli vastata rajusti muuttuneeseen ja muuttuvaan väestökehitykseen. Työhön liittyen keväällä 2025 käytiin yhteistoimintamenettelyt, joiden jälkeisellä päätöksellä henkilöstökustannuksia saatiin kevennettyä vähän.

Yhteistoimintamenettelyt käynnistettiin uudelleen syksyllä 2025 osana palveluverkkotyötä.

Henkilöstökustannusten vähennysten vaikutus on näkynyt vuoden 2026 talouden toteumassa ja tulevat näkymään täysimääräisinä henkilöstökustannusten vähennyksinä vuonna 2027 noin 565 000 euroa.

Karkkilan kaupunki käynnisti palveluverkkotyön selvityksen uudelleen keväällä 2026. Väestörakenteen kehityksen muutos on edelleen syventynyt edeltävästä selvityksestä. Väestörakenteen muutos on käynnissä vahvasti ja muutoksia tulee tapahtumaan ennusteiden mukaisesti tulevien vuosien aikana merkittävästi.

Yhteistoimintamenettelyt käynnistettiin myös syksyllä 2026 osana palveluverkkotyötä ja talouden sopeuttamistoimia. Yhteistoimintamenettelyssä henkilöstön vähentämismäärä on arviolta 40 työntekijää vuosina 2027-2030. Todellinen pysyvä kustannussäästö henkilöstökustannuksista sivukuluineen tulisi olla vähintään 1,4 M€ viimeistään vuodesta 2030 alkaen.

3. Työllisyystilanteen vaikutukset talouteen

Karkkilassa oli heinäkuun lopussa 560 työtöntä työnhakijaa, mikä on 20 henkilöä (4 %) enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömien osuus työvoimasta oli 14,3 %, mikä on Uudenmaan kolmanneksi korkein. Pitkäaikaistyöttömiä oli 252 henkilöä eli noin 45 % kaikista työttömistä työnhakijoista. Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 63, mikä vastaa noin 11 % kaikista työttömistä. Heistä 13 oli alle 20-vuotiaita. Avoimia työpaikkoja oli heinäkuun lopussa 18.

Karkkilassa työllisyystilannetta seurataan systemaattisesti myös yksilökohtaisella tasolla. Vaikka työttömien kokonaismäärän kasvu on ollut suhteellisen maltillista, työttömyyden pitkittyminen näkyy kunnassa selkeänä rakenteellisenä haasteena. Heinäkuussa yleistukea saaneista henkilöistä 80 % oli saanut etuutta yli 400 päivän ajan, ja tästä joukosta yli puolet oli saanut etuutta jo yli 700 päivää. Kaikista

työttömyysetuuksien saajista 66 % oli saanut etuutta yli 400 päivää, mikä kertoo työttömyysjaksojen huomattavasta pituudesta. Työttömyysetuusmenot ovatkin kasvaneet n. 20 % vuodentakaisesta.

Pitkittyvä työttömyys näkyy myös kunnalle kasvavina työttömyysetuusmenoina. Karkkilan näkökulmasta keskeinen kysymys on, miten kaikkein pisimpään työttömänä olleiden henkilöiden työllistymistä, kouluttautumista tai muita etenemispolkuja voidaan tukea nykyistä tehokkaammin. Samalla on tärkeää tunnistaa ne henkilöt, joiden työ- ja toimintakyky on heikentynyt siten, että tarkoituksenmukaisempi ratkaisu on kuntoutus tai siirtyminen heidän tilanteeseensa paremmin soveltuvien etuuksien piiriin. Karkkilan työllisyyden haasteena ei ole ainoastaan työttömien määrä, vaan erityisesti työttömyyden pitkä kesto ja osan asiakkaista heikentynyt työ- ja toimintakyky.

D. Mikäli kunta on hakenut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025, niin perustelut miksi kunta hakee korotusta peräkkäisinä vuosina.

Karkkilan kaupungin taloustilanne on haastava. Vuoden 2025 tilinpäätös oli 8 888 773 euroa alijäämäinen. Syyskuussa päivitetyn vuoden 2026 tilinpäätösnusteen mukaisesti tilinpäätös on noin 200 000 euroa alijäämäinen. Kaupungin taseessa edellisten tilikausien alijäämä oli vuoden 2025 tilinpäätöksessä 3 856 333 euroa.

Vuonna 2025 kaupungin haasteelliseen taloustilanteeseen toi merkittävän vaikutuksen lainvoiman saanut Helsingin hovioikeuden tuomio Rudus Oy:hyn liittyvässä vahingonkorvausasiassa. Karkkilan kaupunki oli velvoitettu maksamaan Rudus Oy:lle korvaussumma, joka kokonaisuudessaan oli 9,35 miljoonaa euroa. Suorituksen maksaminen ja sitä varten nostettu 10 miljoonan euron laina vaikuttavat kaupungin talouteen pitkäkestoisesti mm. taseen alijäämän suuruudessa ja kattamisessa.

Karkkilan kaupunki haki tämän tilanteen vuoksi kuntien harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025 ja sitä myönnettiin 422 000 euroa. Talouden tilanne on edelleen yhtä haastava sekä korvausvelvoitteen tuomien vaikutusten että kaupungin talouden kokonaistilanteen vuoksi.

Karkkilan kaupungin tulee tasapainottaa talous ja toiminta vastaamaan rahoitusta sekä saada taseen edellisten tilikausien alijäämä katettua vuoteen 2030 mennessä.

Karkkilan kaupungin väestökehitys on edelleen heikentynyt aikaisemmista ennusteista. Väestökehityksen muutos vaikuttaa kaupungin talouden ja toiminnan tasapainottamiseen. Vuonna 2021 tehdyssä FCG:n selvityksessä arvioitiin, että vuonna 2030 Karkkilan väkimäärä olisi 8192. Tämä taso saavutettaneen jo tänä vuonna. Uusimman ennusteen mukaan vuoden 2026 lopussa Karkkilassa olisi 8116 asukasta.

E. Kunnan omat toimenpiteet poikkeuksellisen tai tilapäisen taloudellisen tilan korjaamiseksi (tulojen lisäykset ja menojen vähennykset, omaisuusjärjestelyt jne.)

1. Toteutetut toimenpiteet

Talouden tasapainottamisen toimenpiteitä on toteutettu vuosina 2025 ja 2026 toimintaa sopeuttamalla, toiminnan uudelleen järjestelyillä ja yhteistyötoimintamenettelyn kautta toteutetuilla henkilöstön irtisanomisilla. Vuosien 2024-2025 aikana tehdyn palveluverkkoselvityksen ja sopeuttamistoimien kautta on saavutettu menojen vähennyksiä, joiden vaikutus on näkynyt erityisesti vuoden 2026 taloudessa. Vuoden 2025 aikana toteutettiin henkilöstövähennyksiä hallinnosta, varhaiskasvatuksesta, opetuksesta ja vapaa-aika toiminnasta.

Vuonna 2026 toteutettujen sopeuttamistoimien vaikutukset näkyvät täysimääräisenä vuonna 2027.

Toteutettuja talouden tasapainottamisen toimenpiteitä vuonna 2026 ovat

- Sivistystoimialalla tehdyt henkilöstövähennykset perusopetuksen, varhaiskasvatuksen, perhepäivähoidon ja tukipalveluiden sekä ruokapalveluiden osalta vuonna 2026. Henkilöstökulujen kustannusvaikutus noin 565 000 euroa.
- Tuloveroprosentin korottaminen 8,9 prosentista 9,1 prosenttiin vuonna 2026. Veroprosentin muutoksen vaikutus verotuloihin on noin 370 000 euroa.

2. Tulossa olevat ja päätetyt toimenpiteet

Karkkilan kaupunki valmistelee talouden tasapainottamisen toimenpiteitä vuosille 2027-2030, joiden kautta kaupungin talous saadaan tasapainoon viimeistään vuonna 2030. Osana talouden tasapainottamisen toimia on keväällä 2026 käynnistetty palveluverkkotyö, jonka osalta palveluverkon rakenteesta päätetään syksyllä 2026. Karkkilan kaupungin talouden tasapainottamisen toimenpiteet päätetään kokonaisuudessaan talousarvion 2027 valmistelun yhteydessä 7.12.2026.

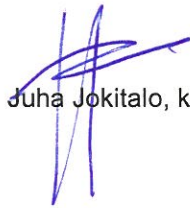
Sopeuttamisen toimenpiteitä toteutetaan vuonna 2027 kaikilla toimialoilla siten, että toimintakate pienenee talousarviokehityksen mukaisesti vähintään 4,5 prosenttia vuoden 2026 toimintakatteeseen nähden. Toimenpiteet sisältävät sekä kustannuksia vähentäviä että tuloja lisääviä toimenpiteitä. Toimenpiteitä toteutetaan muun muassa kaupungin palveluverkkoon, toimintojen laajuuteen, toiminnan uudelleen järjestelyihin ja käytettävissä olevaan resurssirakenteeseen liittyen.

Talouden tasapainottamisen toimenpitein pyritään vähentämään menoja, lisäämään tulorahoitusta ja tekemään omaisuusjärjestelyjä. Talouden tasapainottamisen valmistelun yhteydessä Karkkilan kaupungissa on käynnissä koko henkilöstöä koskeva yhteistyötoimintamenettely.

F. Muut huomiot ja lisätiedot:

Tilanteen ainutlaatuisuus vaikuttaa merkittävästi myös arjen operatiiviseen toimintaan. Esimerkiksi investointien osalta kaupungin tulee minimoida investointien toteuttaminen. Oman haasteen tähän tuom. Vesilaitoksen tulevien välttämättömien miljoonainvestointien toteuttaminen, joka on taloudellisen tilanteen vuoksi vaakalaudalla.

Karkkilassa 29.9.2026

Juha Jokitalo, kaupunginjohtaja

Liitteet:

Talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2026-2030

Karkkilan sopeutusohjelma loppuraportti

Karkkilan väestö ja palveluverkko, sopeuttamisohjelman liite

Helsingin hovioikeuden tuomio

Talousarvion toteumaraportti 30.6.2026